

PROVEDBENI PROGRAM OPĆINE MOŠĆENIČKA DRAGA

za razdoblje od 2025. do 2029. godine

Mošćenička Draga, rujan 2025.

Sadržaj

1. Predgovor.....	3
2. Uvod. Djelokrug, vizija i misija Općine.....	4
3. Opis kratkoročnih razvojnih izazova i potencijala.....	8
4. Doprinos provedbi ciljeva i prioriteta iz povezanih akata strateškog planiranja.....	8
5. Popis mjera s opisom, ključnim aktivnostima i pokazateljima rezultata	11
6. Okvir za praćenje provedbe	21

NOSITELJ:

Općina Mošćenička Draga
Trg slobode 7
51417 Mošćenička Draga

IZRAĐIVAČ:

EUFONDIA d.o.o.
Graščica 36
10 000 Zagreb

1. Predgovor

Provedbeni program Općine Mošćenička Draga za razdoblje od 2025. do 2029. godine (u nastavku: *Provedbeni program*) koji donosi općinski načelnik Rikardo Staraj, mag. turism. cult fokusiran je na ključna prioritetna područja, pripadajuće mjere te aktivnosti i kvalitetne, dobro osmišljene projekte koji će kroz iduće četiri godine povećati kvalitetu života stanovnika i nastaviti daljnji razvoj ovog područja, sukladno neposredno nadređenom strateškom aktu *Planu razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022. – 2027. godina* (u nastavku: *Plan razvoja*).

Općina Mošćenička Draga trenutno ima sve potrebne strateške preduvjete da nastavi raditi u smjeru ispunjavanja postavljenih razvojnih ciljeva i prioriteta, ravnomjerno u odnosu na sve prepoznate potrebe i potencijale kroz provođenje i završavanje započetih aktivnosti i projekata te pokretanje novih.

Općina Mošćenička Draga dokazala je u prethodnom razdoblju da je sposobna učinkovito raspolagati novcem i resursima koje ima te da je unatoč svojim limitima u stanju provoditi projekte koji su važni za povećanje kvalitete života. To je posebno značajno u postojećem trenutku kada smo još uvijek unutar Višegodišnjeg financijskog okvira 2021. – 2027., aktualnog programsko-financijskog razdoblja kada je u tijeku i najviše raspoloživih poziva, pa samim time postoji širok spektar mogućnosti financiranja čitavog niza projekata i aktivnosti.

Iako proračun Općine nije dovoljno velik da bi se njime pokrenule veće kapitalne investicije, planira se, kao što je i vidljivo u ovom dokumentu, nastaviti s prijavljivanjem na europska i nacionalna sredstva za što već sada Općina ima dovoljno iskustva i znanja, a sve s ciljem pružanja bolje usluge, kvalitetnije komunalne infrastrukture i provođenja mnogih projekata za koje Općina smatra da su važni, unatoč svim izazovima koji stoje iza provođenja tih projekata.

2. Uvod. Djelokrug, vizija i misija Općine

Općinski načelnik kao izvršno tijelo Općine donosi *Provedbeni program*, a izrađuje ga Jedinствeni upravni odjel Općine uz tehničku i stručnu pomoć konzultantske tvrtke Eufondia d.o.o. Dokument vrijedi za mandatno razdoblje općinskog načelnika od 2025. do 2029. godine (4 godine), što ga čini kratkoročnim razvojnim dokumentom, a donosi se najkasnije 120 dana od dana stupanja na dužnost općinskog načelnika.

Dokument je definiran, usklađen i izrađen prema *Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske* (NN 123/17, 151/22), čl. 13., st. 3; čl. 26. (dalje: *Zakon*); *Uredbi o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave* (NN 37/23), čl. 11., 12. i 13. (dalje: *Uredba*), te pripadajućim „Uputama za izradu provedbenih programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave“ (dalje: „Upute za izradu“), koje je sukladno gore spomenutom Zakonu i Uredbi izradilo nadležno Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Navedeni dokumenti, u spomenutim člancima, definiraju provedbeni program kao „kratkoročni akt strateškog planiranja koji osigurava provedbu posebnih ciljeva akata strateškog planiranja i poveznicu s proračunom JLS-a“.

Provedbeni program usklađen je i temelji se prvenstveno na županijskom *Planu razvoja* za aktualno srednjoročno razdoblje, odakle crpi prioriteta područja djelovanja i mjere potrebne za provedbu prioriteta i ciljeva. Budući da je *Plan razvoja* usklađen s *Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine* (NRS 2030), može se reći i da je *Provedbeni program* usklađen s navedenim aktima strateškog planiranja na regionalnoj i državnoj razini.

Obvezni sadržaj *Provedbenog programa* utvrđen je člankom 12. *Uredbe* i „Uputama za izradu“ te ga čine sljedeći elementi koji su u ovom dokumentu raspoređeni po odgovarajućim poglavljima:

- Vizija, misija, mandat i djelokrug rada JLS-a u četverogodišnjem mandatnom razdoblju izvršnog tijela (općinskog načelnika)

- Opis kratkoročnih razvojnih izazova, potreba i potencijala
- Odabir posebnih ciljeva i prioriteta iz drugih povezanih akata strateškog planiranja (iz županijskog *Plana razvoja*)
- Popis i opis mjera (s utvrđenim ključnim aktivnostima) za provedbu odabranih posebnih ciljeva i prioriteta iz *Plana razvoja*
- Pokazatelji rezultata s definiranim početnim i ciljnim vrijednostima za svaku godinu provedbe (terminski plan) mjere unutar razdoblja važenja akta
- Procjena troška provedbe pojedine mjere i aktivnosti (indikativni financijski okvir) s poveznicom na izvor financiranja u proračunu (programska klasifikacija u proračunu – kontna šifra)
- Okvir za praćenje provedbe

*

Općina Mošćenička Draga jedinica je lokalne samouprave koja obuhvaća sljedeća naselja: Mošćenička Draga, Kraj, Sv. Anton, Obrš, Sučići, Mošćenice, Kalac, Grabrova, Sv. Jelena, Golovik, Martina, Brseč, Zagore i Mala Učka.

Samoupravni djelokrug Općine sastoji se od poslova lokalnog značaja s ciljem ostvarenja prava građana, a navedeno se odnosi na sljedeće: uređenje naselja i stanovanje te prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, socijalna skrb i primarna zdravstvena zaštita, briga o djeci te odgoj i osnovno obrazovanje, kultura, tjelesna kultura i šport, zaštita potrošača, zaštita i unapređenje prirodnog okoliša te protupožarna i civilna zaštita, promet na području Općine i ostalo sukladno posebnim zakonima.

Općine u svom *samoupravnom djelokrugu*, prema *Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi* (NN 123/17, 144/20), obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili posebnim zakonom dodijeljeni državnim tijelima, i to osobito poslove koji se odnose na:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,

- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i sport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području,
- ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Tijela Općine Mošćenička Draga dijele se na Općinsko vijeće kao predstavničko tijelo građana i tijelo lokalne samouprave i Općinskog načelnika. Općinski načelnik u mandatnom razdoblju je Rikardo Staraj, mag. turism.cult. te on predstavlja nositelja izvršne vlasti. Radna tijela Općinskog vijeća su Povjerenstvo za izbor i imenovanja, Mandatno povjerenstvo te Komisija za Statut, Poslovnik i normativnu djelatnost. Općinsko vijeće ima jednog predsjednika i jednog podpredsjednika te se sastoji od ukupno devet vijećnika. Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine odgovoran je Jedinostveni upravni odjel.

Općina Mošćenička Draga u svom vlasništvu odnosno suvlasništvu ima sljedeća društva i ustanove:

- Komunalac d.o.o.
- Žičara Učka d.o.o.
- Liburnijske vode d.o.o.
- Nova Liburnija d.o.o.
- Javna vatrogasna postrojba Opatija
- Centar za poljoprivredu i ruralni razvoj Primorsko-goranske županije

*

Vizija Općine Mošćenička Draga izvedena je iz županijskog *Plana razvoja* i glasi:

Općina Mošćenička Draga – mjesto visokog životnog standarda, sa suvremenom komunalnom i društvenom infrastrukturom, valoriziranom kulturnom i prirodnom baštinom, očuvanim okolišem i kvalitetnom turističkom ponudom.

Na to se nadovezuje i **misija** Općine Mošćenička Draga koja glasi:

Pružanjem potrebnih sadržaja i nadstandarda građanima, te osiguranjem visokokvalitetne usluge i kapaciteta u području turizma postići razvoj Mošćeničke Drage kao iznimne i prepoznatljive turističke destinacije na Kvarneru, te Općine koja kontinuirano omogućava visoku kvalitetu života građanima svih dobnih skupina.

3. Opis kratkoročnih razvojnih izazova i potencijala

Općina Mošćenička Draga specifična je zbog iznimne ljepote prirode te bogate kulturno-povijesne baštine. Krajolik koji prevladava na području općine šumovit je i pun zelenila, a klimatske prilike su vrlo povoljne za život i turizam. Jedna od snaga je i povoljna geostrateška pozicija – blizina glavnog gospodarskog i administrativnog središta Primorsko-goranske županije – grada Rijeke, te grada Opatije kao poznatog turističkog odredišta te blizina Istarske županije.

Stanovništvo Općine otvoreno je za daljnji razvitak turizma i turističke aktivnosti te je turistička infrastruktura već prilično razvijena, iako postoji nedostatak dodatne turističke ponude koja bi osigurala više od standardnih sadržaja. Nasuprot tome, prijetnju predstavlja prevelik fokus Općine isključivo na razvoj turizma koji je istovremeno pod velikim utjecajem sezonalnosti, ali i kontinuiran gubitak stanovništva zbog iseljavanja. S ciljem rasta gospodarskog sektora moguće je pametnije iskoristiti i kvalitetnije promovirati prirodna i kulturna bogatstva, te će se nastojati još više poboljšati komunalna infrastruktura i komunalne djelatnosti unutar Općine.

Navedeno će pozitivno doprinijeti trenutnom problemu nedostatka parkirnih mjesta i morskih privezišta, te lošem stanju i nedovoljnom održavanju lokalnih prometnica, s obzirom na to da se smanjeno ulaganje u razvoj prometne infrastrukture može definirati kao prijetnja općem napretku Općine i kvaliteti života unutar iste. Prisutno je i neadekvatno raspolaganje otpadom koje će biti u fokusu u narednom periodu kako bi se zadovoljila načela održivosti unutar zajednice.

Jedna od slabosti s kojom se Općina susreće jest slaba mobilnost radne snage i niska razina motivacije zaposlenih, prvenstveno u sektoru turizma, stoga će se u aktualnom mandatu nastojati raditi na privlačenju kvalitetnijih kadrova odnosno radno sposobnog stanovništva koje je pozitivno nastrojeno prema poduzetništvu i inovativnosti. Navedenom valja pridodati činjenicu da je trenutno prisutan kroničan nedostatak specijaliziranih zanimanja s obzirom na neprilagođenost sustava obrazovanja u regiji.

Uz značajno razvijen turizam na području općine postoji mogućnost razvitka dodatnih djelatnosti kroz koje bi Općina prihodovala i izvan perioda turističke sezone, a kako bi se smanjio intenzivan utjecaj sezonalnosti. Veliku priliku predstavlja povećanje investicija na području općine putem EU fondova i nacionalnih programa, što će se nastojati maksimalno iskoristiti. Ono na čemu bi se također trebalo dodatno poraditi jest količina suradnje između privatnog i javnog sektora s ciljem prosperiteta gospodarstva općine, a osobito pod utjecajem gospodarske krize uzrokovane trenutnim višestrukim krizama (poskupljenje energenata, inflacija, sigurnosna situacija u Europi i svijetu i sl.).

4. Doprinos provedbi ciljeva i prioriteta iz povezanih akata strateškog planiranja

Općina Mošćenička Draga definirala je četiri prioriteta koji se usklađuju s prioritetima *Plana razvoja* PGŽ. Na temelju prioriteta Općine formirani su specifični ciljevi koji obuhvaćaju jednu ili više mjera iz područja gospodarske, socijalne, obrazovne, prometno-infrastrukturne, energetske, kulturne i sportske te ostalih politika. Mjerama se utječe na gospodarske procese u cilju razvoja i vlastite održivosti Općine.

Prioriteti Općine Mošćenička Draga za mandatno razdoblje 2025. – 2029. godine su sljedeći (iz *Plana razvoja*):

Prioritet 1: „Pametna regija konkurentnog gospodarstva baziranog na znanju i naprednim tehnologijama“. Ovim se prioritetom Primorsko-goranske županije Općina Mošćenička Draga koristi na način da razvija turizam kao važnu gospodarsku granu ovog kraja, da daje podršku mikro, malom i srednjem poduzetništvu, potiče umrežavanje poslovnih subjekata, radi na poticanju privlačenja investicija te koristi tehnologije IV. industrijske revolucije s ciljem općeg razvoja gospodarstva.

Prioritet 2: „Djeca i mladi u fokusu“. Općina Mošćenička Draga prioritet koji se odnosi na djecu i mlade provodi na način da stvara stabilno i podržavajuće okruženje za zasnivanje i zaštitu obitelji, unaprjeđuje uvjete i organizaciju rada predškolskih i školskih ustanova, te unaprjeđuje sadržaje i programe za igru, rekreaciju i sport.

Prioritet 3: „Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa“. Ovaj prioritet Općina Mošćenička Draga provodi na način da prioritzira održivo korištenje resursa s ciljem ublažavanja klimatskih promjena, održivo i upravljanje prostorom uz poticanje razvoja zelene infrastrukture, održivo i učinkovito upravljanje prirodom, poticanje decentralizacije upravljanja državnom imovinom u funkciji regionalnog razvoja, održivo upravljanje imovinom, povećanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljivih izvora energije, jačanje kružnog gospodarstva, poticanje razvoja održive komunalne infrastrukture, razvoj suvremene prometne infrastrukture, te razvoj digitalne infrastrukture.

Prioritet 5: „Ravnomjernim razvojem do europskog standarda i visoke kvalitete života za sve građane“. Prioritetom koji se odnosi na ravnomjerni razvoj provodi se osiguranje kvalitetnog, dostupnog i priuštivog pristupa zdravstvenim uslugama, razvoj mreže institucijskih i izvaninstitucijskih oblika skrbi za sve društvene skupine, poticanje razvoja socijalnih inovacija u području socijalne skrbi, poticanje razvoja kulture i održivo korištenje kulturne baštine kao temelja regionalnog i lokalnog identiteta, te poticanje unaprjeđenja sustava sporta i sportskih djelatnosti.

5. Popis mjera s opisom, ključnim aktivnostima i pokazateljima rezultata

Prema prioritetima i posebnim ciljevima iz *Plana razvoja* PGŽ utvrđene su mjere koje su povezane s proračunskim stavkama na način da svaka mjera obuhvaća jedan program u proračunu. Redni broj mjera odgovara njihovu redoslijedu u ovom *Provedbenom programu*, ne u *Planu razvoja* PGŽ, a definirane su aktivnostima i njihovim pokazateljima rezultata specifičnima za Općinu Mošćenička Draga.

Kroz posebni cilj 1.2. „GOSPODARSKI RAST USMJEREN NA JAČANJE IZVOZA PODIZANJEM PRODUKTIVNOSTI I DIGITALNU TRANSFORMACIJU“ definirane su 3 mjere.

Mjera 1 – Podrška razvoju turizma visoke dodane vrijednosti. Ova se mjera definira aktivnošću izrade Plana upravljanja turističkom destinacijom, čija je svrha usustavljivanje razvojnih smjernica turizma i postavljanje temelja modernog i održivog turističkog razvoja. Također, definira se i unaprjeđenjem turističke zajednice kroz financiranje programa i projekata iz područja turizma. Pokazatelj je rezultata broj financiranih projekata i programa iz područja turizma, a ta se aktivnost provodi kontinuirano godinama. Svrha provedbe jest ukupni utjecaj na gospodarski rast kroz razvoj turizma visoke dodane vrijednosti.

Mjera 2 – Podrška jačanju mikro, malog i srednjeg poduzetništva. Ova se mjera provodi kroz redovne aktivnosti uplaćivanja članarina u Savez udruga karnevalskih gradova Hrvatske, Lokalnu akcijsku grupu „Terra Liburnia“ i „Vela Vrata“. Pokazatelj rezultata jest broj umreženih saveza i lokalnih grupa. Svrha mjere jest pružanje podrške gospodarskom razvoju malom i srednjem poduzetništvu.

Mjera 3 – Podrška umrežavanju poslovnih subjekata u klastere, poduzetničke ekosustave i zadruge. Ova se mjera provodi kroz aktivnost udruživanja obrtnika Opatija, pa je prema tome pokazatelj rezultata broj članova udruženja. Svrha mjere jest utjecaj na gospodarski rast Općine poticanjem udruživanja poslovnih subjekata. Ova se mjera definira i aktivnošću poticanja rada Centra za poljoprivredu i ruralni razvoj Primorsko-

goranske županije. Pokazatelj je rezultata broj aktivnih korisnika tog Centra, a svrha provedbe poticanje produktivnosti i izvoza u području poljoprivredne djelatnosti.

Kroz posebni cilj 1.3. „ATRAKTIVNO POSLOVNO OKRUŽENJE ZA ZAPOSŁJAVANJE, RAST I ULAGANJA“ definirane su 2 mjere.

Mjera 4 – **Gospodarska promocija te privlačenje direktnih stranih investicija i međunarodnih tvrtku.** Ova se mjera definira redovnim aktivnostima općinskog načelnika, naročito u području aktivnosti promidžbe i vidljivosti. Svrha provedbe jest posredno kroz redovne aktivnosti općinskog načelnika i aktivnosti promidžbe i vidljivosti utjecaj na atraktivnost poslovnog okruženja za zapošljavanje, rast i ulaganje. Pokazatelj rezultata jest broj pripremljenih izvještaja o provedbi akata strateškog planiranja i broj pojavljivanja načelnika u medijima.

Mjera 5 – **Osposobljavanje javne uprave i samouprave za upravljanje regionalnim i lokalnim razvojem.** Ovu mjeru koja se odnosi na javnu upravu i civilno društvo čini projekt *Empower Women 2025*, čija je svrha posebno osnaživanje ženske radne populacije, a pokazatelj je rezultata broj projekata iz područja jačanja civilnog društva. Ova se mjera definira digitalizacijom usluga Općine, čega je svrha unaprjeđivanje i modernizacija rada Općine te olakšavanje građanima ukupnim uslugama koje traže od Općine. Prema tome, pokazatelj je rezultata provedbe mjere broj zahtjeva koji su se podnijeli isključivo digitalno. Ova se mjera definira i aktivnošću nabave imovine, ponajviše za službenike javne uprave, pa je pokazatelj rezultata postotak modernizirane opreme za rad službenika. Svrha provedbe jest daljnje unaprjeđenje uvjeta rada u Općini i doprinos kvalitetnijem upravljanju lokalnim razvojem.

Kroz posebni cilj 2.1. „PODRŠKA OSNIVANJU I FUNKCIONIRANJU OBITELJI TE RAZVOJ SUSTAVA BRIGE O DJECI I MLADIMA“ definirane su 3 mjere.

Mjera 6 – **Stvaranje stabilnog, sigurnog i podržavajućeg okruženja za zasnivanje i zaštitu obitelji.** Ova se mjera definira sufinanciranjem smještaja djece u dječje vrtiće ili sufinanciranjem smještaja djece kod dadilja. Budući da se trenutno odnosi samo na vrtić,

pokazatelj rezultata jest broj djece korisnika vrtića po godini, a svrha je jačanje podržavajućeg okruženja za zasnivanje i zaštitu obitelji.

Mjera 7 – Unaprjeđenje uvjeta i organizacije rada predškolskih i školskih ustanova.

Ova mjera definirana se kapitalnim i tekućim pomoćima osnovnoj školi, sufinanciranjem pokazne karte i prijevoza za učenike, kao i sufinanciranjem produženog boravka. Svrha je je mjere poticanje razvoja sustava brige o djeci i mladima. Mjera se prati u pokazateljima broja djece u osnovnoj školi po školskoj godini i djece korisnika produženog boravka. Ova se mjera definira i kroz aktivnost stipendiranja učenika i studenata, pa je pokazatelj rezultata broj na godišnjoj razini dodijeljenih stipendija, a svrha je poticanje razvoja sustava brige o mladima.

Mjera 8 – Unaprjeđenje sadržaja i programa za igru, rekreaciju sport za kvalitetno odrastanje i obiteljski život. Ovu mjeru čini projekt Uređenje dječjeg igrališta u Kraju, a svrha provedbe tog projekta jest poboljšavanje programa za igru, rekreaciju i sport za kvalitetno odrastanje i obiteljski život.

Kroz posebni cilj 3.1. „PAMETAN I ODRŽIV PRISTUP UPRAVLJANJU PROSTOROM I PRIRODNIM RESURSIMA“ definirano je 5 mjera.

Mjera 9 – Održivo korištenje resursa sa ciljem ublažavanja klimatskih promjena.

Ovu mjeru čini aktivnost upravljanja javnom rasvjetom, pokazatelj rezultata jest broj intervencija na postojećoj javnoj rasvjeti, a svrha provedbe jest doprinos održivom pristupu upravljanja prostorom.

Mjera 10 – Održivo i učinkovito upravljanje prostorom i poticanje razvoja zelene infrastrukture.

Ova se mjera definira kroz redovne aktivnosti održavanja javnih površina, sa svrhom općenito učinkovitog upravljanja prostorom i zelenom infrastrukturom. Pokazatelj je rezultata postotak održavane javne površine. Mjera se također definira kroz aktivnost unaprjeđenja prostornog planiranja, čega je svrha učinkovito upravljanje prostorom i zelenom infrastrukturom, a pokazatelja rezultata provedbe jest više: donošenje V. Izmjena i dopuna Prostornog plana, oformljivanje registra zelene infrastrukture, broj postavljenih nadzornih kamera na lokacijama

potencijalnih divljih deponija, izgrađen sanitarni čvor blizu rive i na decking, te obnovljen sanitarni čvor u centru Mošćeničke Drage (prilagođen za osobe s invaliditetom).

Mjera 11 – Održivo i učinkovito upravljanje prirodom, posebice vrijednim dijelovima prirode i ekološkom mrežom. Ova se mjera definira kroz aktivnost održavanja pomorskog dobra, konkretno uređenja sunčališta u Mošćeničkoj Dragi, radi razvoj pomorske infrastrukture i zaštite bioraznolikosti i krajolika. Pokazatelj je rezultata uređeno sunčalište u Mošćeničkoj Dragi. Nastavno na tu aktivnost, provodi se i financiranje programa i projekata iz područja zaštite okoliša i očuvanja bioraznolikosti, pa je prema tome pokazatelj rezultata broj financiranih programa i projekata iz područja zaštite okoliša i očuvanja bioraznolikosti. Svrha provedbe jest poticanje pametnog i održivog pristupa upravljanju prirodnim resursima. Ova se mjera nadalje definira projektom Sanacije obale za privez ribarskih brodica na dijelu luke Mošćenička Draga k.č. 2936/21 KO Kraj. Pokazatelj je rezultata sanirana obala (dovršen proces), a svrha provedbe je poticanje pametnog i održivog pristupa upravljanju prirodnim resursima. Ova se mjera također definira projektom Uređenja i sanacije plaže Sv. Ivan. Pokazatelj je rezultata dovršen proces uređenja i sanacije, a svrha provedbe poticanje pametnog i održivog pristupa upravljanju prirodnim resursima. Nadalje, tu je i projekt Uređenja pješačkih i biciklističkih staza i šetnice na području općine Mošćenička Draga, pri čemu su pokazatelji rezultata uređena poučno-izletnička staza, izgrađen sanitarni čvor sa solarnim sustavom na šetnici prema Sv. Ivanu, broj izgrađenih punionica za električne bicikle i broj solarnih rasvjetnih tijela na šetnici i kod kapele na Kalvariji. Svrha provedbe jest poticanje pametnog i održivog pristupa upravljanju prirodnim resursima. Mjera se dalje definira aktivnošću uređenja nove javne plaže odnosno sunčališta ispod parka Contovo (decking). Pokazatelj je rezultata broj novih javnih plaža, a svrha provedbe također poticanje pametnog i održivog pristupa upravljanju prirodnim resursima. Tu je i aktivnost proširenja luke Mošćenička Draga čiji je pokazatelj rezultata dovršen proces proširenja luke, a svrha poticanje pametnog i održivog pristupa upravljanju prirodnim resursima. Konačno, ova se mjera definira aktivnošću uređenja lučice Brseč, pokazatelj je rezultata dovršen proces uređenja lučice, a svrha provedbe poticanje pametnog i održivog pristupa upravljanju prirodnim resursima.

Mjera 12 – **Poticanje decentralizacije upravljanja državnom imovinom u funkciji regionalnog razvoja.** Ova se mjera definira aktivnošću izgradnje produžetka luke u Mošćeničkoj Dragi, čega je pokazatelj rezultata dužina nadograđene luke, a svrha provedbe poticanje održivog pristupa u upravljanju prostorom.

Mjera 13 – **Održivo upravljanje imovinom u funkciji regionalnog razvoja.** Ova se mjera definira čitavim nizom aktivnosti održavanja stambenih i poslovnih objekata, ulaganja u poslovne objekte i uređenja općinske kuće u Kraju. Pokazatelji su rezultata: broj održavanih stambenih objekata, broj održavanih poslovnih objekata i površina uređene općinske kuće u Kraju. Nadalje, ova je mjera definirana aktivnošću održavanja vlastitog (općinskog) pogona, pa je pokazatelj rezultata broj zaposlenika Općine, a svrha provedbe jest omogućavanje osnovnog uvjeta za rad službenicima te poticanje njihove produktivnosti. Aktivnost kojom se također definira ova mjera odnosi se na geodetsko-katastarske usluge, čiji je pokazatelj broj katastarskih izmjera, a svrha provedbe poticanje održivog pristupa u upravljanju prostorom.

Kroz posebni cilj 3.2. „ZELENA I ENERGETSKA TRANZICIJA PREMA UGLJIČNOJ NEUTRALNOSTI“ definirane su 2 mjere.

Mjera 14 – **Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije.** Ova se mjera definira proširenjem javne rasvjete po naseljima te zamjenom javne rasvjete energetski učinkovitijom. Time se pridonosi zelenoj i energetskej tranziciji prema ugljičnoj neutralnosti, a pokazatelji rezultata mjere jesu postotak pokrivenosti općinskog područja javnom rasvjetom i postotak zamijenjene javne rasvjete energetski učinkovitijom.

Mjera 15 – **Sustavno jačanje koncepta kružnog gospodarstva.** Ova se mjera definira aktivnošću zbrinjavanja otpada, čega je cilj ojačavanje koncepta kružnog gospodarstva Općine, a pokazatelji su rezultata broj sustava za gospodarenje otpadom te povećanje udjela prikupljenog korisnog otpada u ukupnoj količini prikupljenog otpada.

Kroz posebni cilj 3.3. „KVALITETNA, DOSTUPNA I ODRŽIVA JAVNA I KOMUNALNA INFRASTRUKTURA NA CJELOKUPNOM PODRUČJU“ definirane su 3 mjere.

Mjera 16 – Poticanje razvoja održive komunalne infrastrukture te dostupnih i priuštivih usluga na cjelokupnom prostoru županije. Ova se mjera definira aktivnošću sanacije potpornih zidova, pa je prema tome i pokazatelj rezultata broj saniranih potpornih zidova. Svrha provedbe mjere jest utjecaj na dostupnost kvalitetnih komunalnih usluga Općine. Aktivnost kojom se dalje definira mjera jest implementacija zaštitnih ograda, pri čemu su dani pokazatelji rezultata broj postavljenih zaštitnih ograda i njihova dužina. Svrha provedbe jest utjecaj na kvalitetu komunalnih usluga Općine. Mjera se definira i obnovom kolnika Šetališta 25. travnja, pokazatelj je rezultata dužina obnovljenog kolnika, a svrha provedbe mjere jest utjecaj na kvalitetu komunalne infrastrukture u općini unaprijeđenjem javnih površina.

Nadalje, aktivnost kojom se definira ova mjera jest proširenje groblja u Brseču (I. faza), pokazatelj je rezultata broj novih grobnih mjesta, a svrha provedbe jest unaprijeđenje grobnih usluga na cjelokupnom prostoru općine. Aktivnost ove mjere jest i izgradnja oborinske odvodnje, te je pokazatelj rezultata dužina izgrađenog sustava za oborinsku odvodnju. Svrha provedbe mjere sastoji se u poboljšanju kvalitete i održivosti komunalne infrastrukture. Ova se mjera definira aktivnošću izgradnje vodovodne i kanalizacijske mreže, pa su pokazatelji rezultata dužina izgrađene vodovodne i kanalizacijske mreže. Svrha je poboljšanje kvalitete i održivosti komunalne infrastrukture. Projekt kojim je definirana ova mjera jest Ulaganje u opremu za recikliranje biootpada poduzeća Komunalac d.o.o. Pokazatelj rezultata mjere jest ostvaren projekt ulaganja u opremu za recikliranje, a svrha provedbe jest poboljšanje i modernizacija cijelog sustava gospodarenja otpadom, s posebnim naglaskom na njegovo odvajanje, što doprinosi i cilju kružne ekonomije. Ova se mjera definira i projektom Rekonstrukcije vodoopskrbnog sustava Učka poduzeća KD Vodovod i kanalizacija d.o.o. Podružnica Liburnijske vode. Pokazatelj rezultata jest ostvaren projekt rekonstrukcije, a svrha provedbe sastoji se u kontinuiranom održavanju komunalne infrastrukture i unaprijeđenje njezine kvalitete.

Mjera 17 – Podrška razvoju suvremene prometne infrastrukture. Ova se mjera definira aktivnošću izgradnje i obnove nerazvrstanih cesta, pa je pokazatelj rezultata broj uređenih nerazvrstanih cesta, a svrha provedbe jest poboljšanje kvalitete i održivosti ukupne komunalne infrastrukture. Ova mjera također sadrži i aktivnosti redovitog održavanja nerazvrstanih cesta, postavljanja horizontalne i vertikalne prometne

signalizacije te održavanje sustava zimske službe. Pokazatelj rezultata u ovom trenutku odnosi se samo na broj postavljenih znakova horizontalne i vertikalne signalizacije. Svrha provedbe jest poboljšanje održivosti ukupne komunalne infrastrukture. Ključna aktivnost ove mjere jest redovito održavanje državne, županijske i lokalne ceste kroz naseljena mjesta općine. Pokazatelj je rezultata broj intervencija na državnoj, županijskoj i lokalnoj cesti, a svrha jest poboljšanje kvalitete prometne infrastrukture. Ova mjera podrazumijeva aktivnost izgradnje nadhodnika kod PŠ Eugen Kumičić u Mošćeničkoj Dragi, pa je pokazatelj rezultata broj izgrađenih nadhodnika, a svrha jest utjecaj na kvalitetu prometne infrastrukture i sigurnost koju ona može i mora pružati.

Mjera 18 – Razvoj kvalitete, priuštivosti i dostupnosti digitalne infrastrukture (širokopojasnog interneta i otvorene podatkovne infrastrukture). Ključna aktivnost ove mjere jest razvoj širokopojasnog interneta, pokazatelj rezultata jest broj mjeseci godišnje održavane mreže, a svrha provedbe mjere jest poboljšanje kvalitete i dostupnosti digitalne infrastrukture. Ključna aktivnost ove mjere jest i Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja. Pokazatelj je rezultata izgrađen N1 čvor na području općine, a svrha provedbe jest poboljšanje kvalitete i dostupnosti digitalne infrastrukture.

Kroz posebni cilj 5.1. „REGIJA ZDRAVLJA I KVALITETE ŽIVOTA“ definirana je 1 mjera.

Mjera 19 – Osiguranje kvalitetnog, dostupnog i priuštivog pristupa zdravstvenim uslugama. Ova se mjera definira aktivnošću provođenja mjera zdravstvene zaštite, što uključuje također i palijativnu skrb, usluge logopeda i ultrazvučne preglede. Prema tome, pokazatelji su rezultata broj mjera zdravstvene zaštite koje Općina provodi, broj dostupnih logopeda na području općine i broj provedenih ultrazvučnih pregleda. Svrha provedbe ove mjere jest utjecaj na zdravlje i kvalitetu života svih građana u općini.

Kroz posebni cilj 5.2. „VISOK SOCIJALNI STANDARD I DOSTOJANSTVENO STARENJE“ definirane su 2 mjere.

Mjera 20 – **Razvoj mreže institucijskih i izvan institucijskih oblika skrbi za sve društvene skupine.** Ova se mjera definira aktivnošću pružanja socijalne pomoći građanima lošijeg imovinskog statusa te provođenjem programa socijalne skrbi. Pokazatelj rezultata mjere jest broj programa socijalne skrbi koji se provode, a svrha provedbe mjere jest ukupni utjecaj na socijalni standard građana. Ova se mjera definira također aktivnošću izgradnje doma za starije u Sv. Petru. Pokazatelj je rezultata broj osoba smještenih u dom za starije. Svrha provedbe mjere ogleda se u razvoju mreže institucijskih oblika skrbi ponajprije za stariju životnu populaciju.

Mjera 21 – **Poticanje razvoja socijalnih inovacija u području socijalne skrbi.** Ova se mjera definira aktivnošću financiranja programa i projekata iz područja socijalne skrbi. Pokazatelj je rezultata broj financiranih programa i projekata iz područja socijalne skrbi. Svrha provedbe mjere jest utjecaj na povećanje socijalnog standarda građana.

Kroz posebni cilj 5.3. „RAZVOJ KULTURE I SPORTA TE POTICANJE KREATIVNOSTI“ definirane su 4 mjere.

Mjera 22 – **Poticanje razvoja kulture i održivo korištenje kulturne baštine kao temelja regionalnog i lokalnog identiteta.** Ova se mjera definira aktivnošću tekućih potpora Gradskoj knjižnici i čitaonici Opatija. Pokazatelj je rezultata broj članova Gradske knjižnice i čitaonice Opatija. Svrha provedbe mjere jest poticaj razvoja kulture. Ključne aktivnosti ove mjere uključuju i čitav niz financiranja programa i projekata iz područja kulture, izdavačku djelatnost, manifestacije Općine u organizaciji Turističke zajednice, tradicijske običaje poput maškara, kao i sufinanciranje crkvenih zborova s područja općine. Pokazatelji su rezultata broj financiranih programa i projekata iz područja kulture i broj održanih kulturnih manifestacija. Svrha provedbe mjere jest poticaj razvoja kulture kroz poticanje kreativnosti. Ključne aktivnosti ove mjere uključuju i zaštitu, očuvanje i obnovu kulturnih dobara na području općine; zaštitu, očuvanje i obnovu vjerskih objekata na području općine, te osiguranje objekata kulture. Pokazatelji su rezultata broj obnovljenih kulturnih dobara i broj osiguranih objekata kulture. Svrha provedbe mjere jest omogućavanje održivog korištenja kulturne baštine kao temelja regionalnog i lokalnog identiteta. Aktivnost kojom se definira ova mjera podrazumijeva i očuvanje i valorizaciju pomorske i ribarske baštine. Pokazatelj rezultata jest broj provedenih

projekata očuvanja i valorizacije pomorske i ribarske baštine. Svrha provedbe mjere jest održivo korištenje pomorske i ribarske baštine. Ključna aktivnost ove mjere odnosi se i na projekt Očuvanja, zaštite i promicanja pomorske i ribarske baštine i identiteta Općine Mošćenička Draga – Štorija od mora 3. Pokazatelji rezultata jesu redom: broj organiziranih smotri i regata tradicijskih barki, broj organiziranih edukativnih radionica za djecu, broj tiskanih slikovnica, broj organiziranih izložbi na temu ribarstva i pomorstva, broj izrađenih eko kuglica i broj kulturno-umjetničkih interpretacija u prostoru. Svrha provedbe jest doprinos razvoju lokalne kulture te regionalnog i lokalnog identiteta cijeloga kraja.

Mjera 23 – Poticanje unaprjeđenja sustava sporta i sportskih djelatnosti. Ključne aktivnosti ove mjere odnose se na financiranje programa i projekata iz područja sporta te provođenje sportskih manifestacija, pa su pripadajući pokazatelji rezultata broj financiranih programa i projekata iz područja sporta i broj održanih sportskih manifestacija. Svrha provedbe mjere jest poticanje unaprjeđenja sustava sporta i sportskih djelatnosti. Ova se mjera definira i aktivnošću održavanja sportskih staza, pokazatelj je rezultata dužina održavanih sportskih staza (km), a svrha provedbe jest utjecaj na razvoj sporta kroz unaprjeđenje infrastrukturnih uvjeta za potrebe sportskih programa i rekreativnih aktivnosti.

Mjera 24 – Modernizacija, izgradnja i opremanje kulturne infrastrukture i podrška kulturi u post-COVID razdoblju. Ključne aktivnosti ove mjere jesu: uređenje kapela sakralnih objekata, uređenje trga s pozornicom u Brseču (Pregrad), uređenje općinske kuće u Kraju (Interpretacijski centar Viktor Car Emin), uređenje društvenog centra Brseč i uređenje Dopolavoro Mošćenice. Pokazatelji rezultata jesu: broj uređenih kapela, uređen trg, uređena općinska kuća, uređen društveni centar i uređeni Dopolavoro. Svrha provedbe mjere jest doprinos modernizaciji ukupne kulturne infrastrukture u razdoblju nakon pandemije.

Mjera 25 – Unaprjeđenje infrastrukturnih uvjeta i odgovarajuće opreme za potrebe sportskih i rekreativnih aktivnosti. Ključne aktivnosti ove mjere jesu: projekt Obnova sportskog igrališta u Mošćeničkoj Dragi Sv. Petar, uređenje školskog igrališta i izrada SPU Golf igrališta. Pokazatelj rezultata zasad je samo broj uređenih sportskih igrališta. Svrha

provedbe mjere jest dodatan razvoj sportske infrastrukture kroz uređenja igrališta za odrasle, djecu školske dobi i sportaše/rekreativce koji se bave posebnim sportovima.

Kroz posebni cilj 5.4. „UNAPRIJEĐENJE I DALJNI RAZVOJ CIVILNOG DRUŠTVA“ definirana je 1 mjera.

Mjera 26 – Jačanje volonterstva, participacije i suradnje u društvu i zajednicama. Ova se mjera definira kroz aktivnosti javne vatrogasne postrojbe i DVD-a, pa je pokazatelj rezultata broj vatrogasaca na području općine. Svrha provedbe mjere jest poticaj razvoja civilnog društva kroz jačanje vatrogastva. Aktivnost kojom se definira ova mjera jest i provođenje mjera protupožarne zaštite i spašavanje, pa je pokazatelj rezultata broj programa i aktivnosti protupožarne zaštite i spašavanja. Svrha provedbe jest utjecaj na sudjelovanje građana u pogledu razvoja zajednice.

Kroz posebni cilj 5.5. „RAZVOJ MIKROREGIJE AKTIVIRANJEM RAZVOJNIH POTENCIJALA“ definirana je 1 mjera.

Mjera 27 – Razvoj pametnih i održivih gradova, sela i otoka. Ova se mjera definira redovnim aktivnostima Jedininstvenog upravnog odjela, a pokazatelji su rezultata broj njegovih djelatnika, broj projekata kojima je odobreno sufinanciranje sredstvima EU fondova, te broj digitaliziranih usluga koje pruža Općina. Svrha provedbe jest nastavak razvoja i aktiviranje razvojnih potencijala Općine. Ključna aktivnost ove mjere jest i održavanje građevina javne namjene. Pokazatelj je rezultata površina (m²) održavane površine građevine javne namjene. Svrha provedbe jest unaprijeđenje održive infrastrukture u funkciji razvoja Općine Mošćenička Draga.

6. Okvir za praćenje provedbe

Izvršavanje i realizaciju mjera i aktivnosti ovoga *Provedbenog programa* i praćenje i izvještavanje o provedbi nadzire i vodi Općina Mošćenička Draga na čelu s Općinskim načelnikom kao odgovornim izvršnim tijelom. Općina Mošćenička Draga koordinira procesom koji za cilj ima provedbu mjera usmjerenih postizanju strateških ciljeva te ispunjenju vizije. Općinski načelnik je odgovoran za redovno izvještavanje o provedbi *Provedbenog programa* i uspješnosti zadanih ciljeva.

Praćenje napretka u provedbi *Provedbenog programa* Općina Mošćenička Draga obuhvaća procese prikupljanja, analize i usporedbe podataka o utvrđenim pokazateljima rezultata kojima se sustavno prati napredak provedbe mjera utvrđenih u županijskom *Planu razvoja*.

Ciljevi praćenja i izvještavanja jesu:

- sustavno praćenje uspješnosti provedbe ciljeva i mjera akata strateškog planiranja
- učinkovito upravljanje provedbom akata strateškog planiranja i kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata praćenja i izvještavanja
- pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta razvojne politike, donošenja odluka na razini strateškog planiranja i reviziju akata strateškog planiranja kroz analizu učinka, ishoda i rezultata provedenih ciljeva i mjera
- utvrđivanje nenamjernih pozitivnih i negativnih posljedica provedbe planskih dokumenta
- povezivanje politike, programa, prioriteta, mjera i razvojnih projekata i
- osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvještavanje javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava.

O *Provedbenom programu* izvještava se na godišnjoj razini, najkasnije do 15. veljače za prethodnu kalendarsku godinu, sukladno „Pravilniku o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave“ (dalje: „Pravilnik“), čl. 8. st. 3. (NN 44/23).

Lokalni koordinator nadzire i prati provedbu akata strateškog planiranja te izvješćuje (jednom godišnje) Općinskog načelnika, Regionalnog koordinatora i Koordinacijsko tijelo o njihovoj provedbi.

Godišnje izvješće o provedbi *Provedbenog programa* izvješće je o napretku u provedbi mjera i ostvarivanju pokazatelja rezultata, koje se jednom godišnje podnosi regionalnom koordinatoru (u ovom slučaju, Općina Mošćenička Draga podnosi Javnoj ustanovi „Regionalna razvojna agencija Primorsko-goranske županije“), a koje sadrži opis napretka o provedbi mjera, podatke o ostvarenoj vrijednosti pokazatelja rezultata, podatke o sredstvima utrošenim za provedbu mjera i opći zaključak o provedbi provedbenog programa, prema čl. 14. „Pravilnika“.

Provedbeni program može se prema potrebi revidirati na godišnjoj razini, kako bi se uskladio s promjenama unutar Općine Mošćenička Draga i njezinim razvojem, odnosno kako bi se osiguralo da *Provedbeni program* i dalje bude relevantan i u skladu s trenutnim izazovima i razvojnim potrebama.